

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1Co/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612215675
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6612215675.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 14C/106/2012-246 zo dňa 04.01.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil doplatok súdneho poplatku za odvolanie zo dňa 25.04.2014 proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 14C/106/2012-117 zo dňa 10.03.2014 vo výške 100,- Eur (5 x 20 Eur) podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“).

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. S poukazom na § 210a O.s.p. žiadal, aby odvolaniu vyhovel prvostupňový súd a napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady, respektíve, aby tak rozhodol odvolací súd ak navrhovaný postup prvostupňový súd nevyužije.

Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je odôvodnenie, pričom poukázal na ust. § 169 ods. 1 O.s.p.

Súdny poplatok je vyrubený podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, avšak podľa pol. č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie, ako je tomu pri položke č.1 Sadzobníka súdnych poplatkov.

Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľovi preto nemôže byť uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, pričom poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 39/2007 z 29.03.2007.

Použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené.

Do 30.09.2012 bolo podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V zmysle § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými neskôr. Žaloba bola podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo

pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 M Cdo 14/2007 z 30.06.2008, v ktorom bol vyslovený názor, že spoplatňovanie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania a pri výklade ustanovení zákona o súdnych poplatkoch treba uprednostniť vždy ten výklad, ktorý je na prospech poplatníka, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/2/2011 zo dňa 10.08.2011, podľa ktorého pri vecnom oslobodení od súdnych poplatkov je celé konanie oslobodené od poplatkovej povinnosti a preto sa súdny poplatok neplatí za žiadny procesný úkon urobený v tomto konaní, t.j. oslobodenie sa vzťahuje aj na odvolacie konanie. Na podporu svojho záveru poukázal tiež na uznesenie Okresného súdu Komárno sp.zn. 8C 842/2012 zo dňa 16.10.2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 16C 174/2012 zo dňa 03.01.2014.

Priložil časť zápisnice z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sa uskutočnilo dňa 27.11.2013, ktorá mu bola sprístupnená v zmysle žiadosti o sprístupnenie informácií zo dňa 23.03.2015 podľa zákona č. 211/2000 Z.z..

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej Zákon o súdnych poplatkoch) v § 2 ods. 4 prvá veta ustanovuje, že v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ alebo dovolateľ.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1, 2 prvá, druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Konanie o súdnych poplatkoch je osobitne upravené v Zákone o súdnych poplatkoch v ustanoveniach § 12 až § 14. Ustanovenie § 14 vyjadruje vzťah Zákona o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku ako vzťahu zákona špeciálneho (lex specialis), čo je v danom prípade Zákon o súdnych poplatkoch k zákonu všeobecnému (lex generalis), ktorým je Občiansky súdny poriadok. Na procesný postup, ktorý neupravuje Zákon o súdnych poplatkoch inak, sa použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Medzi dispozitívne úkony účastníka patrí i podanie riadneho opravného prostriedku - odvolania podľa ustanovenia § 201 a nasl. O.s.p. Dispozičný princíp, ktorý je jednou z základných zásad občianskeho súdneho konania, sa uplatňuje i v konaní odvolacom, ktoré bez návrhu nemôže byť začaté. Odvolanie teda plní funkciu návrhu na začatie odvolacieho konania.

V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie (§ 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatníkom je odvolateľ bez ohľadu na to, či je odvolateľ oprávnenou osobou alebo nie, či bolo odvolanie podané včas alebo oneskorene, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, resp. nemá náležitosti podľa ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. Súdny poplatok sa neplatí z odvolania proti súdnemu rozhodnutiu procesnej povahy a proti rozhodnutiu o trovách konania. Poplatková povinnosť vzniká okamihom, v ktorom nastanú právne skutočnosti, s ktorými zákon spája vznik tejto povinnosti. Vznik poplatkovej povinnosti znamená vznik povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vznik poplatkovej povinnosti spôsobujú výlučne procesnoprávne skutočnosti predvídané normami procesného práva. V odvolacom konaní vzniká poplatková povinnosť odvolateľovi (poplatníkovi) podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch). Po podaní odvolania vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd. Týmto orgánom je predovšetkým súd prvého stupňa. O poplatku za odvolanie v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej sa rozhoduje uznesením (vzor 4 O.s.p.). Nepoužíva sa výzva na zaplatenie

súdneho poplatku (vzor 4a O.s.p.), pretože k zastaveniu odvolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku nemôže dôjsť.

Nakoľko vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde sa rozhoduje vždy uznesením, musia sa aplikovať ustanovenia § 167 a nasl. O.s.p. v rozsahu, ktorý zodpovedá účelu a zmyslu Zákona o súdnych poplatkoch.

V preskúmanej veci je odvolaním napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie a je nepreskúmateľné. Z uznesenia vyplýva, že sa jedná o doplatok súdneho poplatku za odvolanie voči rozsudku, ktorý je 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, spolu vo výške 100,- Eur (5 x 20,- Eur) a navrhovateľ je povinný ho zaplatiť v lehote 10 od doručenia predmetného uznesenia. Uznesenie predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania súdov, preto zákon nevyžaduje také prísne formálne náležitosti na písomné vyhotovenie uznesenia, ako na písomné vyhotovenie rozsudku. Napadnuté uznesenie má náležitosti podľa ustanovenia § 169 ods. 1 O.s.p., z ktorého i navrhovateľovi musí byť zrejmé, z akého dôvodu bolo napadnuté uznesenie vydané. Sám navrhovateľ tento dôvod vo svojom odvolaní špecifikoval. Vzhľadom na povinnosť uloženú takýmto uznesením, ktorá vyplýva priamo zo zákona, nie je potrebné obsiahlejšie uvádzať v rozhodnutí dôvody, pre ktoré bolo vydané, nakoľko tieto vyplývajú priamo z tohto rozhodnutia.

Súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zák. č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Išlo o vecné oslobodenie od poplatku (vecné oslobodenie znamená, že určité druhy konania sú oslobodené od súdnych poplatkov vzhľadom na predmet konania, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch). Zákom č. 286/2012 Z. z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zák. NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k novele Zákona o súdnych poplatkoch v tom, že s účinnosťou od 01.10.2012 bolo vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z intertemporálneho ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s účinnosťou novely Zákona o súdnych poplatkoch č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Pri výklade predmetného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu Zákona o súdnych poplatkoch a použiť definíciu pojmov poplatkový úkon (§ 1 Zákona o súdnych poplatkoch), ako aj vznik poplatkovej povinnosti (§ 5 Zákona o súdnych poplatkoch) a ostatnú terminológiu aplikovanú v Zákone o súdnych poplatkoch.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý, alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity jedine vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou č. 286/2012 Z.z..

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa ustanovenia § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný od 01.10.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012 sa zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 prvá veta Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto potom poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že navrhovateľ podal na okresnom súde dňa 27.09. 2012 žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, ktorá mu mala byť spôsobená (okresným súdom) nesprávnym úradným postupom. Pretože do 30.09.2012 konanie bolo vecne oslobodené od súdneho poplatku, navrhovateľovi nevznikla podaním návrhu poplatková povinnosť prihladnuc na intertemporálne ustanovenie § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti rozsudku okresného súdu č.k. 14C/106/2012-117 zo dňa 10.03.2014, ktorým boli návrhy navrhovateľa vo veci samej v spoločnom konaní vedenom pod sp. zn. 14C/106/2012 (spojené veci 14C/106/2012, 14C/108/2012, 14C/116/2012, 14C/138/2012, 14C/139/2012, 5C/126/2012) zamietnuté, podal navrhovateľ odvolanie dňa 25.04.2014. Dňom podania odvolania sa začalo odvolacie konanie.

Od 01.10.2012 sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nevzťahuje vecné oslobodenie zakotvené v § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012. Podaním odvolania proti rozsudku - rozhodnutiu súdu vo veci samej vznikla odvolateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa ustanovenia § 6 ods. 2 druhá veta Zákona o súdnych poplatkoch a položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch, vo výške 120,- Eur (20,- Eur x 6, za spojené veci). Len v prípade, ak by nielen konanie na okresnom súde, ale zároveň aj odvolacie konanie sa začalo do 30.09.2012 (vrátane), vzťahovalo by sa vecné oslobodenie od poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k/ Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012 aj na odvolacie konanie podľa § 4 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch.

Keďže okresný súd vyrubil uznesením č.k. 14C/106/2012-154 z 26.06.2014 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/1044/2014-194 z 20.10.2015) súdny poplatok za odvolanie len vo výške 20,- Eur, postupoval správne ak napadnutým uznesením dovyrubil doplatok tohto súdneho poplatku vo výške 100,- Eur, nakoľko odvolanie smeruje proti rozsudku okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté v spoločnom konaní o šiestich návrhoch vo veci samej. K poukazu odvolateľa na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5M Cdo 14/2007 z 30.06.2008 odvolací súd uvádza, že niet pochýb o tom, že spoplatňovanie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania, avšak zastáva stanovisko, že v tomto prípade za čas začatia konania je potrebné považovať čas začatia odvolacieho konania. Z hľadiska vzniku poplatkovej povinnosti je nutné rozlišovať medzi procesnými úkonmi, ktoré podliehajú spoplatneniu, najmä aké vyvolávajú právne účinky. Podanie odvolania spôsobuje, že prvostupňové rozhodnutie nenadobudne právoplatnosť, neskončí sa konanie v jednom stupni. Pre platenie tohto poplatku nepovažuje odvolací súd za významné začatie konania ako takého, t.j. podaním žaloby na prvom stupni, ale začatie odvolacieho konania, ktoré začína podaním odvolania, s ktorým zákon spája vznik poplatkovej povinnosti. Tvrdený právny názor navrhovateľa preto nemožno akceptovať pri spoplatňovaní takých procesných úkonov, s ktorými zákon spája začatie ďalšej fázy konania, v danom prípade odvolacieho konania. Navyše intertemporálne ustanovenie § 18ca zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za relevantný vznik poplatkovej povinnosti, ale dátum splatnosti súdneho poplatku.

Odvolací súd zároveň poukazuje aj na to, že uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo/14/2007 zo dňa 30.06.2008 a sp. zn. 6MCdo/2/2011 zo dňa 10.08.2011, boli prekonané neskoršou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/408/2015 zo dňa 18.06.2015 a v ňom citovanú judikatúru); súčasne výklad ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) a § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v súvislosti s riešením otázky, či vzniká účastníkovi povinnosť v konaní vecne oslobodenom

od poplatku zaplatiť poplatok podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov za námietku zaujatosti uskutočnený Krajským súdom v Žiline v uznesení č.k. 8Co/294/2010-65 zo dňa 31.08.2010, podľa ktorého sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ale iba na súdny poplatok za návrh, za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) a od povinnosti zaplatiť tento poplatok (podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov) možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p., nepovažoval Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. II. ÚS 124/2011-13 zo dňa 30.03.2011 za ústavne nekonformný alebo nezodpovedajúci dikcii aplikovaných zákonných ustanovení.

Pokiaľ odvolateľ poukazoval na závery z rokovania občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 27.11.2013, o ktorých sa dozvedel zo zápisnice, ktorá mu bola sprístupnená na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám, odvolací súd poznamenáva, že takéto zjednocujúce závery nemôžu byť záväzným podkladom pre rozhodnutie súdu, môžu byť určitým usmernením pri vytváraní si vlastného právneho názoru.

Z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.